

Burgerlijke zaken over 2011
Zaaknummer: EJ 152/2010
Datum beschikking: 13 april 2011

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN CURACAO

BESCHIKKING

in de zaak van:

Rolando Leonardo MICHEL en 40 anderen,
verzoekers,
wonende op Curaçao,
gemachtigde: mevrouw mr. K. Van Zwieten,

betreffende hun verzoek op grond van afdeling 4, titel 7 van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek tot toekenning van een gedeelte van de grond behorende tot de langdurig onverdeeld gebleven gemeenschap:

VETTER,

ook bekend als **PLANTAGE VETTER** te Curaçao,
ten name staand van Maria BICENTO, overleden in 1872.

1. Het verdere verloop van de procedure

Na de beschikking van 21 februari 2011 zijn de volgende stukken ter griffie ingekomen:

- een "zelfstandig verzoekschrift/verweerschrift" van mr. A. Betist namens Hendrik Willem Windster, Alberto Vicente Windster, Nilva Christina Jardinier, Roven Rigoberto Anita en Stanly Francisco Windster van 3 maart 2011;
- een "replik" van Crismo B. Antersyn van 4 april 2011;
- drie brieven van Freddy I. Antersyn;
- een verzoek namens het Land Curaçao om uitstel.

2. De verdere beoordeling

2.1 De cliënten van mr. Betist wensen evenals de verzoekers dat de nieuwe wettelijke regeling op Vetter wordt toegepast. Zij staan echter een andere vorm voor de toekenning voor dan in het (aanvullend) verzoekschrift voorgesteld. Dit zal in het vervolg van de procedure, nadat de bij de beschikking van 21 februari 2011 gevraagde gegevens zijn verstrekt, aan de orde komen.

2.2 Crismo Antersyn en Freddy Antersyn stellen zich blijkens de van hen nader ontvangen stukken op het standpunt dat zij en (de erven van) hun broers en zussen als enigen gerechtigd zijn tot het totale terrein van Vetter. Zij baseren dit op het feit dat zij de erfgenamen zijn van hun in 1983 overleden vader Pablo Antonio Marti, een van de achterkleinkinderen van Maria Bicento.

2.3 Het Gerecht is van oordeel dat de stellingen van Crismo Antersyn en Freddy Antersyn niet in de weg kunnen staan aan toepassing van de regeling van artikel 3:200a en verder BW. Het Gerecht wijst er in dit verband op dat in de zaken die hebben geleid hebben tot de uitspraken van de Hoge Raad van 24 maart 2006 (LJN AU6524, inzake *Freddy Ignacio Antersijn e.a. v. Jaime Ercicia e.a.*) en 13 april 2001 (NJ 2001, 335 inzake *Freddy Ignacio Antersijn e.a. v. de Stichting Curatorenschap Onbeheerde Nalatenschap en Rolando Leonardo Michel e.a.*) de stelling van Antersyn e.a. dat Pablo Antonio Marti (enig) eigenaar was van het gehele terrein Vetter is verworpen. Het thans weer door Freddy Antersyn gedane beroep op artikel 1081 van Boek 4 BW werd eveneens verworpen. Het Gerecht verwijst naar en neemt hier over de onderstaande overwegingen uit het vonnis van het Hof van 24 februari 2004 (AR 727/02, 743/02 en 744/02 – H.270/03, NJ 2004/645):

“5.2

Het gaat hier om een in 1872 ontstane ‘onverdeelde boedel’, bestaande uit een onroerende zaak, te weten de plantage Vetter. Antersijn e.a. zijn de testamentaire erfgenamen van hun vader Pablo Antonio Marti. Pablo Antonio Marti was een achterkleinkind van Maria Bicento, de oorspronkelijke, in 1872 overleden, erflaatster (...).

5.3

Antersijn e.a. hebben in deze procedure kort gezegd gevorderd een verklaring voor recht dat zij bij uitsluiting de enige gerechtigden zijn op de plantage (...).

5.4

Vast staat dat de vader van Antersijn e.a. niet de enige erfgenaam was van Maria Bicento (...) en dat niet zonder meer ervan uit mag worden gegaan dat de (vele) overige erfgenamen hebben verworpen of niet hebben aanvaard (zie hierna onder 5.9–5.10). Dit was de vader van Antersijn e.a. bekend, zodat het GEA ten onrechte heeft aangenomen dat hij te goeder trouw was; dat goede trouw bij de vader van Antersijn e.a. ontbrak is overigens reeds aangenomen in het vonnis van dit Hof van 25 april 1989, no. 153 in de zaak *Freddy Ignacio Antersijn v. Lourencio Francisco Marti* (AR 869/87). Al aangenomen dat de vader van Antersijn e.a. bezitter was van de gehele plantage Vetter — hetgeen door Ercicia wordt weersproken (zie hierna onder 5.7) — dan kon hij, niet zijnde te goeder trouw, onder het oude Burgerlijk Wetboek niet door verkrijgende verjaring eigenaar worden (HR 1 april 1971, NJ 1972, 115 inzake *plantage Blaauw*; en HR 8 september 2000, NJ 2000, 629 inzake *plantage Gato*).

5.5

Niet kan worden gezegd dat ten tijde van de inwerkingtreding van het nieuwe Burgerlijk Wetboek de (bevrijdende) verjaring van de rechtsvordering tot beëindiging van het pretense bezit van Antersijn e.a. was voltooid, als bedoeld in artikel 50 van het Overgangsrecht nieuw BW. Nadat bij vonnis van het GEA van 3 oktober 1988, no. 1106 (AR 869/97, bevestigd bij voormeld vonnis van dit Hof van 25 april 1989, Freddy Ignacio Antersijn veroordeeld was om met Lourencio Francisco Marti en de andere gerechtigden over te gaan tot scheiding en deling van de nalatenschap van Maria Bicento, welke veroordeling niet tot een verdeling heeft geleid, is in de jaren 1998–2000 gepoogd ten behoeve van de bewoners de grond van de plantage te ontwikkelen volgens een plan (Project onverdeelde gronden en Financiering onverdeelde boedels) ontwikkeld door de kandidaat-notaris Klazien van Zwieten (...) en toegepast op de plantage Sosiego. Bewoners van plantage Vetter hebben zich verenigd in een bewonerscommissie van zeven leden (zie Plan inbestigashon plantage Vetter, 1999, van dr. René Rosalia (...)). Deze bewonerscommissie heeft (...) de benoeming verzocht van een curator ter zake van de plantage Vetter als ‘onbeheerde nalatenschap’ als bedoeld in artikel 1152 e.v. van Boek 4 BW. Het GEA heeft bij beschikking van 28 januari 1999, no. 50 een curator benoemd, maar deze benoeming is naar aanleiding van door Freddy Ignacio Antersijn (...) gedaan verzet en ingesteld hoger beroep door het Hof vernie-

tigd bij beschikking van 29 februari 2000, no. 96 (EJ 1051/98 — H.463/99; cassatieberoep niet ontvankelijk verklaard door HR 13 april 2001, NJ 2001, 335). (...) Het Hof ziet deze twee procedures als strekkende tot beëindiging van het bezit van Antersijn e.a., zo dat al ten aanzien van de gehele plantage bestond (...).

5.6

In het midden kan blijven of, in verband met de regel dat de vordering tot verdeling niet verjaart (artikel 178, eerste lid, van Boek 3 BW), een deelgenoot in een nalatenschap (die niet te goeder trouw is) zich tegenover andere deelgenoten (...) kan beroepen op bevrijdende verjaring van de rechtsvordering strekkende tot beëindiging van het bezit.

5.7

Bij het voorgaande komt bij dat Ercicia gemotiveerd heeft betwist dat sprake was van bezit van de gehele plantage door de vader van Antersijn e.a. Uit de door Ercicia overgelegde producties, waaronder processen-verbaal van voorlopig getuigenverhoor (EJ 38/03), blijkt duidelijk het tegendeel. De getuigen hebben verklaard dat op de plantage familieleden zijn gaan wonen en dat de vader van Antersijn e.a. zich wat betreft de feitelijke macht over de grond niet van de overige bewoners onderscheidde. Ook hij hield exclusief slechts een gedeelte van de grond. De ook door Antersijn e.a. overgelegde machtiging van de bewoners (waaronder de vader van Antersijn e.a.) aan Johan Christian Michel en Freddy Ignacio Antersijn van december 1973 duidt niet op een exclusieve machtsuitoefening door de vader van Antersijn e.a. (of Antersijn e.a. zelf). De Ontvanger van het Eilandgebied Curaçao beschouwde op 19 mei 1970 Johan Christian Michel (en dus niet de vader van Antersijn e.a.) als 'wettig vertegenwoordiger' wat betreft de nalatenschap van Maria Biciento. Kortom, Antersijn e.a. (...) zijn niet erin geslaagd te bewijzen dat hun vader (en hetzelfde geldt voor henzelf) bezitter was van de gehele plantage. (...).

5.8

Het beroep van Antersijn e.a. op verkrijgende verjaring faalt derhalve.

5.9

Op grond van erfopvolging zijn Antersijn e.a. evenmin bij uitsluiting gerechtigd tot de plantage, aangezien er meer erfgenamen zijn waarvan niet zonder meer mag worden aangenomen dat zij niet aanvaard hebben. Het Hof sluit zich aan bij zijn beschikking van 29 februari 2000 inzake de onderhavige plantage Vetter (cassatieberoep niet ontvankelijk verklaard door HR 13 april 2001, NJ 2001, 335), voorzover daarin is overwogen:

“2,6 De stelling van Antersyn dat er van moet worden uitgegaan dat hij samen met zijn broers en zussen, voor wie hij mede optreedt, de enige erfgenaam is wordt verworpen. Antersyn heeft daartoe gesteld dat (eventuele) andere erfgenamen hun aanspraken op de nalatenschap hebben verwerkt door daarop jarenlang geen aanspraak te maken. Nog daargelaten dat het enkele stilzitten gedurende vele jaren in het algemeen onvoldoende is om rechtsverwerking aan te nemen, verdraagt een beroep op rechtsverwerking zich in dit geval niet met het bepaalde in artikel 1083 BWNA dat de verwerping van een nalatenschap uitdrukkelijk moet geschieden en wel op de wijze bij dat artikel bepaald.

(...)

2.8 Ter voorkoming van misverstanden wordt ten overvloede nog overwogen dat deze beslissing niet impliceert dat Antersyn en zijn broers en zussen door het Hof worden aangemerkt als de enige gerechtigden tot de nalatenschap van Maria Biciento c.q. plantage Vetter.”

5.10

Met het oog op artikel 1081 van Boek 4 BW, door Antersijn e.a. ingeroepen (...), voegt het Hof hieraan toe dat de aanvaarding door Antersijn e.a. van de nalatenschap van hun vader slechts betrekking had op het aandeel van hun vader in de nalatenschap van Maria Biciento. Er mag (bij ontbreken van bewijs) niet zonder meer vanuit worden uitgegaan dat andere nakomelingen dan hun vader - evenmin trouwens als de voorgangers van hun vader - telkens gedurende dertig jaar de desbetreffende erfenissen voorzover betrekking hebbend op de plantage niet (uitdrukkelijk of stilzwijgend) aanvaard hebben. In elk geval moeten andere erfgenamen die op de plantage zijn

gaan wonen (en pro rata grondbelasting e.d. betaalden), geacht worden daarmee de erfenissen voorzover betrekking hebbend op de plantage stilzwijgend aanvaard te hebben.

(...)

5.13

Ercicia heeft in reconventie een verbod en verklaringen voor recht gevorderd die erop neerkomen dat Antersijn e.a. niet exclusief gerechtigde zijn tot de plantage Vetter. (...) Op grond van het hiervoor overwogene, waaraan het Hof nog toevoegt dat Ercicia — die in reconventie de bewijslast draagt — bewezen heeft dat de vader van Antersijn e.a. en Antersijn e.a. niet bezitter waren van de gehele plantage, is die vordering in beginsel toewijsbaar. (...)"

2.4 Het hiervoor geciteerde vonnis van het Hof resulteerde in een verklaring voor recht dat plantage Vetter nog steeds een onverdeelde nalatenschap is, dat Antersyn e.a. weliswaar bewezen hebben erfgenamen te zijn, maar niet de enige erfgenamen en dat Antersyn e.a. niet op grond van verkrijgende (al dan niet via bevrijdende) verjaring eigenaar zijn van de plantage Vetter. Ook in de onderhavige zaak is dat het uitgangspunt.

2.5 Het Gerecht merkt nog op dat de omstandigheid dat Antersyn e.a. niet op Vetter wonen niet meebrengt dat zij niet als gebruiker in de zin van artikel 3:200b BW kunnen worden beschouwd. Ingevolge lid 3 van dat artikel kunnen immers ook personen die de zaak niet gebruiken, maar ten aanzien van wie aanwijzingen bestaan dat zij deelgenoten zijn als gebruiker worden aangemerkt, waarbij rekening dient te worden gehouden met de band die zij hebben met de zaak en de mate van vermoedelijke verwantschap met de oorspronkelijke eigenaar. Crismo Antersyn en Freddy Antersyn en de door hen vertegenwoordigde personen voldoen aan de criteria van dit lid 3. In het vervolg van deze procedure zouden ook zij derhalve wellicht als gebruiker kunnen worden aangemerkt. Daarbij zou ook rekening kunnen worden gehouden met de kosten die zij hebben gemaakt ten behoeve van Vetter, in het bijzonder terzake grondbelasting.

2.6 Namens het Land Curacao is verlenging van de in de beschikking van 21 februari 2011 opgenomen termijn voor het verstrekken van gegevens verzocht. Het Gerecht zal deze termijn verlengen tot 1 juli 2011.

3. Beslissing

Het Gerecht:

verlengt de bij beschikking van 21 februari 2011 aan het Land en de bewoners van Vetter gestelde termijn tot 1 juli 2011;

houdt iedere verdere beslissing aan.

Aldus gegeven op Curaçao op 13 april 2011 door mr. P.E. de Kort, rechter in voormeld Gerecht, bijgestaan door S. Josephina, griffier.

